

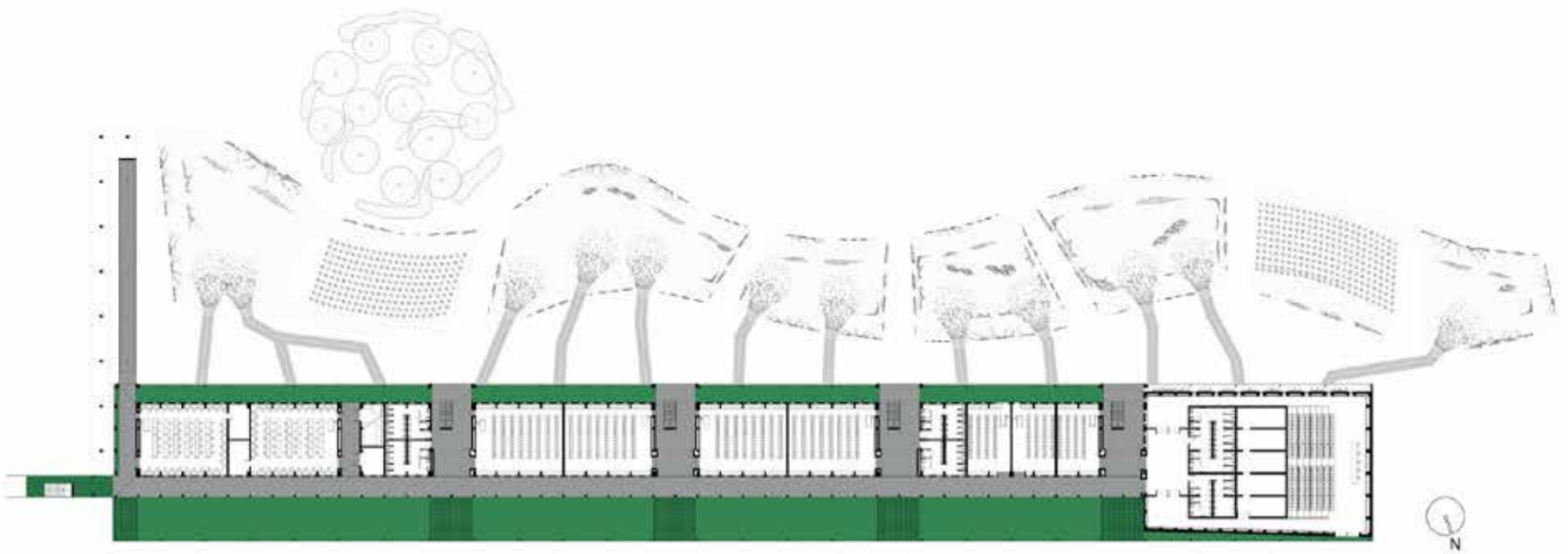

IDOM

Een referentie binnen de contextuele architectuur

De universiteit Alioune Diop in Bambej (UADB, een eerbetoon aan Alioune Diop, geëngageerd intellectueel en stichter van het tijdschrift *Présence africaine*) is een openbare instelling voor hoger onderwijs in Bambej, in de regio Diourbel, centraal-westelijk in Senegal.

De universiteit werd in 2007 opgericht, in het kader van de inspanningen van de Senegalese regering om het hoger onderwijs te decentraliseren en jongeren aan te moedigen in de landelijke gebieden te blijven. Daarvoor kwam ze met een aangepast educatief programma. In 2012 werd een uitbreidingsfase opgestart, met de leer- en onderzoeksomgeving van de universiteit Alioune Diop als hoofdsite. Het project werd toegewezen aan de Spaanse architecten IDOM uit Bilbao.

Die omgeving bestaat uit een amfitheater met 500 zitplaatsen, vijf leslokalen voor 50 studenten, acht klaslokalen voor 100 studenten, drie laboratoria, tien kantoren voor de professoren en twee vergaderzalen. De architecturale keuze – deze verschillende elementen combineren tot één visueel volume – benadrukt de wens om het Senegalese universitaire aanbod te versterken en te gaan voor excellentie op het vlak van onderwijs en onderzoek.

In tegenstelling tot de andere gebouwen die al op de site staan, kreeg deze gelijkvloerse structuur aan de noordrand een luifel van

een tiental meter. Aan de zuidkant is een 203 meter lange muur voorzien, waarin lokale arbeiders openingen hebben aangebracht. Aan de oostzijde is een panoramische helling naar de ingang aangelegd, hier vind je ook een buitentrap die de verschillende ruimten met elkaar verbindt. De opengewerkte muur verwijst naar elementen uit de inheemse architectuur en biedt natuurlijke ventilatie in een gebied waar het weer soms extreem kan zijn en de temperatuur met gemak boven de 40 °C klimt. Een grote galerij zorgt voor een scheiding met de woonvertrekken achteraan. De vijf klaslokalen zijn toegankelijk via de trap.

Alle klaslokalen zijn gebouwd volgens het standaardsysteem met betonnen palen en balken, een structureel rooster van 3,6 meter vereenvoudigde de montage ter plaatse. De vijf bijgebouwen kregen allemaal een isolerend dak, het grote dubbele metalen buitendak weerkaatst de hitte en loopt over de hele lengte van het gebouw. Het resultaat is een enorme loggia naar het noorden toe. De warme lucht wordt van boven naar beneden

« Een geoptimaliseerd contextueel architecturaal antwoord op het dorre klimaat in dit Sahelgebied » - NH

geblazen. De loggia rust op metalen staven met drie armen, een knipoog naar de bomen waaronder de lokale bevolking vaak gaat zitten. Om het gebrek aan drinkwater te verhelpen, zijn plantenkanaaltjes aangelegd die regenwater opvangen. Afvalwater wordt gezuiverd via een systeem met actief slib. Verder is ook gewerkt met lokale bouwtechnieken die weinig energie verbruiken en is gekozen voor bioklimatologische strategieën. Het project zelf is geïnspireerd op de omliggende natuur en biedt een geoptimaliseerd contextueel architecturaal antwoord op het dorre klimaat in dit Sahelgebied. Niettemin zijn de kosten en het onderhoud tot een minimum beperkt.

Met haar elegante en contextuele architectuur is de leer- en onderzoeksinstelling van de universiteit Alioune Diop een duurzaam voorbeeld van energie-efficiëntie met een lage voetafdruk. Bioklimatologische kwesties, energieverbruik, materiële hulpbronnen

en watervervuiling vormen de uitgangspunten van het project en bleken noodzakelijk om het gebouw te optimaliseren. Maar ook waterbeheer en de technologie van bouwmaterialen zijn net zo belangrijke elementen, die als richtlijn werden gebruikt tijdens de ontwerpfase. Langs noordelijke zijde ligt het gebouw rond een schaduwrijke ruimte die sociale interactie stimuleert en lineaire circulatie mogelijk maakt. Bouwelementen, zoals de opengewerkte muur, hebben een dubbele functie: ze zorgen voor luchtcirculatie maar temperen ook het directe zonlicht. Het project mikt op comfort, energieverbruik en het milieu. De ruimten zijn in de omgeving geïntegreerd en aangepast aan de lokale omstandigheden. De bouwtechnieken die hier gebruikt zijn, kunnen als prototype dienen voor het optrekken van andere gebouwen. De duurzame ontwikkeling die hiervan het resultaat is, kan als referentiemodel dienen voor een nieuwe contextuele, milieuvriendelijke architectuur.

